

## Inhoudstabel

- 1 Tandem vzw
  - 1.1 Missie van onze voorziening
  - 1.2 Afbakening van de doelgroep
  - 1.3 Visie van de voorziening
  - 1.4 Waarden
  - 1.5 Objectieven
  
- 2 Dagcentrum
  - 2.1 Activiteiten Dagcentrum
    - 2.1.1 Ambachtelijke activiteiten of arbeidsgerichte activiteiten
    - 2.1.2 Sportactiviteiten
    - 2.1.3 Ontspanningsactiviteiten
    - 2.1.4 Huishoudelijke activiteiten
    - 2.1.5 Integratiegerichte activiteiten
    - 2.1.6 Varia
    - 2.1.7 Seniorenwerking
  
- 3 Tehuis niet-werkenden
  - 3.1 Doel
  - 3.2 Basisprincipes van de werking van tehuis niet-werkenden
  - 3.3 Activiteiten tehuis niet-werkenden
    - 3.3.1 Was en strijk
    - 3.3.2 Winkelen
    - 3.3.3 Poetsen van de kamers
    - 3.3.4 Containerpark
    - 3.3.5 Huis, tuin, hobby
  
- 4 Beschermd wonen - Dienst Inclusieve Ondersteuning
  
- 5 Nawoord
  
- 6 Onze gegevens

## **1 Tandem vzw**

### **1.1 Missie van onze voorziening**

Tandem biedt opvang voor mensen met een mentale handicap, met oog op begeleiding in hun ontplooiing naar zelfstandigheid en integratie in de samenleving.

### **1.2 Afbakening van de doelgroep**

Tandem richt zich tot personen van 18 jaar en ouder:

- met een matig tot ernstig mentale handicap;
- die gedeeltelijk of volledig afhankelijk zijn van derden in de uitoefening van activiteiten van het dagelijks leven (A.D.L.);
- die niet geschikt zijn tot het verrichten van productieve arbeid in een beschermd arbeidsmilieu, maar wel bekwaam zijn tot het verrichten van niet arbeidsgerichte bezigheden onder begeleiding in groepsverband;
- die in hun familiaal milieu kunnen opgevangen worden of in het tehuis niet-werkenden (al of niet met hulp van andere instanties, thuiszorg, mantelzorg, crisisopvang);
- die voor het dagcentrum woonachtig zijn in Diepenbeek of aangrenzende gemeenten.

Deze personen kunnen bijkomende stoornissen of handicaps vertonen van sensorische, fysieke of karakteristieke aard.

### **1.3 Visie van de voorziening**

Tandem wil de mogelijkheden die een gast heeft tot zijn recht laten komen, zodat hij/zij zich op zijn eigen manier kan ontwikkelen door middel van:

- de maximale zelfontplooiing van de gebruiker;
- respect en gelijkwaardigheid in de omgang;
- gezinsondersteunende werking;
- nastreven van zo gewoon mogelijke leefomstandigheden;
- integratie;
- recht op eigenheid van de gebruiker.

### **1.4 Waarden**

- Pluralistische werking: openstaan voor elke levensvisie. Respect voor de eigenheid van de gebruiker ongeacht zijn etnische afkomst, geslacht, seksuele geaardheid, sociale achtergronden, ideologie....
- Respect voor de eigenheid van de gast: de gast mag zichzelf zijn, ondanks de ogenschijnlijke afwijkende interesses en gedragingen, zonder storend te zijn voor de groep.
- Respect voor de privacy van de gast.
- Het overleg met de gebruiker, met inspraak in het handelingsplan.
- Een waardige houding in de omgang met de gebruiker.
- Meewerken aan cliëntgerichte aanpak.

## 1.5 Objectieven

- Zo veel mogelijk streven naar een zinvolle tijdsbesteding, aanleren of het onderhouden van vaardigheden.
- Een leefwereld aanbieden waarin de gasten verder kunnen ontwikkelen en groeien en in de woonvorm een thuismilieu aanbieden.
- Stimuleren tot nieuwe sociale contacten.
- De mogelijkheid die een cliënt heeft, trachten tot hun recht te laten komen; de mogelijkheid om iedere gast zich op zijn eigen manier te laten ontwikkelen.
- Een voldoende overzichtelijke structuur aanbieden die stabiel is.
- Eigen verantwoordelijkheden geven, stimuleren van de ontwikkeling.
- Oog hebben voor vaste gewoonten en handelingen, zekerheid en veiligheid bieden.
- Leren omgaan met gevoelens.
- Leren omgaan met mogelijkheden en beperkingen.
- Open communicatie van de voorziening naar de gebruiker en vice versa.

## 2 Dagcentrum

### 2.1 Activiteiten dagcentrum

In het dagcentrum wordt een brede waaier van activiteiten aangeboden. Bij het opstellen van het activiteitschema wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met interesses en mogelijkheden van de gasten. Ze krijgen inspraak in hun activiteitschema.

Binnen sommige activiteiten worden de groepen bewust klein gehouden, zodat de begeleiders de gasten individueel kunnen benaderen (vb. snoezelen...). Bij andere activiteiten daarentegen zijn de groepen groot zodat men ook het groepsdynamische aan bod kan laten komen (vb. dansen, omnisport, spel...)



Binnen de activiteiten wordt gestreefd naar de optimale ontplooiing en zelfstandigheid van de gasten. Dit proberen we te doen door gasten stapje voor stapje dingen aan te leren en te herhalen tot ze het maximale niveau van zelfstandigheid kunnen bereiken.

#### 2.1.1 Ambachtelijke activiteiten of arbeidsgerichte activiteiten

- klei: maken van beeldjes, potten, figuurtjes om op te hangen...;
- hout: doopsuikerverpakking (vb treintjes, wiegjes...), speelgoed (vb. puzzels, vogels...) en kerstboomhangertjes

*Klei*



- kaarsen: het gieten van verschillende vormen van kaarsen, met verschillende technieken...;



juwelen maken (vb. halskettingen, ringen, armbandjes,...)



- papierscheppen: het maken van nieuw papier uit oud papier, via een speciaal proces en dit voor het maken van kaartjes...;
- atelier: het maken van allerlei decoratie voor de kerstboom of andere decoratieve spullen zoals bv. engeltjes, popjes, doopsuikerartikelen,...

*Semi industrieel werk*

- zeefdruk: het drukken van kaartjes, speelgoed, zakjes voor doopsuiker...;
- semi-industrieel;
- kaartjes maken: innige deelneming, verjaardag,...

Binnen deze activiteiten maakt men producten, die kwalitatief van niveau zijn en dus ook verkoopbaar. De afwerking en het resultaat zijn hier even belangrijk als het proces op zich. De producten worden gedurende het jaar verkocht in Tandem zelf (bestellingen, doopsuikerkorven, wenskaarten) of tijdens onze jaarlijkse kerstmarkt.



*Zeefdruk*



*Houtatelier*

Binnen deze activiteiten worden de taken vaak in deelstappen aangeboden, zodat iedere gast het deelstapje doet dat hij/zij kan of graag doet. Uiteraard wordt hier zoveel mogelijk individueel begeleid en waar mogelijk nieuwe technieken of deelstapjes aangeleerd. Gasten krijgen hierdoor meer zelfvertrouwen, krijgen bevestiging van hun eigen kunnen, want iedereen komt aan bod.

Daarnaast zijn er ook activiteiten waar een gast van het begin tot het einde het proces zelf doorloopt vb. het maken van een beeld in klei, een tekening met speciale technieken... De begeleider helpt alleen daar waar nodig (vooral technische begeleiding), zodat het beeld of de tekening dat ze maken echt de expressie is van wat zij/hij wil uiten.

## 2.1.2 Sportactiviteiten

- zwemmen: dit is een wekelijkse keuzeactiviteit;
- sportactiviteiten in competitieverband zoals bowling, netbal (sportcentrum Demerstrand) en petanque;
- omni-sport (hockey, voetbal,...);
- paardrijden (manege te Vliermaal);
- wandelen



Hierbij ligt het accent op het behouden of het vergroten van de conditie via individuele of groepsgebonden sporten. Het plezier beleven aan, het groepsgevoel, het leren omgaan met spelregels... zijn hier belangrijke facetten. Sommige activiteiten zijn louter gericht op het recreatieve, andere eerder op het competitieve.

Bij het zwemmen is het vooral de bedoeling om een plezierige, ontspannende activiteit aan te bieden, die bovendien ook nog een erg gezonde manier van bewegen is.

Van mei tot september wordt er wekelijks petanque aangeboden op onze eigen terreinen. Zij nemen ook deel aan een competitie tussen verschillende dagcentra. Het competitieve geeft hun een extra stimulans en de omgang met andere ploegen heeft een belangrijk sociaal aspect.

Er wordt netbal beoefend van oktober tot april en zij nemen deel aan een netbalcompetitie tussen verschillende ploegen van andere dagcentra.

De bowlers trainen tweewekelijks en nemen deel aan de Special Olympics en toernooien.

Omni-sport vindt wekelijks plaats. Het kan gaan om zowel binnen- als buitensporten, zoals hockey, tafeltennis, voetbal, tennis, basketbal, petanque... Het gaat om een groep sporters van verschillend niveau en mogelijkheden.

Paardrijden is een activiteit waarbij gasten tweewekelijks naar de manege gaan. Ter plaatse is een professionele lesgever aanwezig. Het paardrijden brengt hen wat meer lichaamstaal en eigenwaarde bij.

### 2.1.3 Ontspanningsactiviteiten

- muzikale expressie,
- sjoelen of spel ,
- dansen,
- snoezelen: bij "De regenboog" te Genk en in de eigen snoezelruimte.



*Koppeldansen*

Bij muzikale expressie is het doel vooral plezier hebben, snelheid en aandachtig luisteren (vb. bij muziekquiz). Ritmegevoel wordt aangeleerd met hulp van muziekinstrumenten en er wordt ook gedanst op muziek.

Sjoelen of het spelen van een gezelschapspel vinden de gasten fijn. Er wordt aandacht besteed aan het aanleren van spelregels.

Bij dansen ligt het accent enerzijds op het vrij dansen. In een andere activiteit echter is het de bedoeling om dansspasjes aan te leren zoals een langzame wals, discorock of kringdansen.

Bij snoezelen is het de bedoeling om tot volledige relaxatie te komen. Hiervoor gebruikt men een enigszins donkere ruimte met zachte materialen, een verwarmd waterbed op trilvloer, rustgevende muziek, speciale lichteffecten, zuilen die zacht aanvoelen... Er wordt hier ook hand- en voetmassage aangeboden.

### 2.1.4 Huishoudelijke activiteiten

Tijdens deze activiteiten worden de gasten ingeschakeld in de dagdagelijkse werking bij activiteiten die dicht bij de gewone leefwereld liggen.

Deze activiteiten zijn voor hen heel herkenbaar, waarbij er ook onmiddellijk zichtbaar resultaat is en directe waardering.

- koken en tafel dekken,
- tafel afruimen,
- afwas, afdrogen
- opruimen,





De kok werkt wekelijks met twee gasten. Eén gast zorgt voor de afwas terwijl de andere de kok helpt in de keuken met de kookactiviteit zoals groenten proper maken en snijden, aardappelen schillen, groenten en aardappelen uitscheppen, vlees op de bakplaten leggen,...

Het zijn wekelijks dezelfde 3 gasten die helpen.

### 2.1.5 Integratiegerichte activiteiten

- uitstappen,
- Helpen met klusjes
- tentoonstelling.
- Jaarlijkse vakantieweek

In de dagdagelijkse werking proberen we daar waar kan aan integratie te doen.

De uitstappen zijn een maandelijks weerkerende activiteit. Hierbij wordt een grote variatie van activiteiten aangeboden. De ene activiteit is eerder leerzaam, de andere activiteit louter ontspannend. Ze vinden het ook belangrijk om te gaan eten in een restaurant. Soms is dit het hoogtepunt van de activiteit.

Eén keer per jaar houden we een mentoruitstap waarbij de gasten met hun mentor op stap gaan en ze zelf kunnen kiezen wat ze gaan doen.

### 2.1.6 Varia

- Gasten krijgen ook nog elk de gelegenheid om met de computer te werken. Afhankelijk van hun niveau wordt geoefend met het leren werken met de muis, de basisbegrippen zoals veel, weinig, vormen en kleuren, of de meer schoolse vaardigheden. Soms wordt ook gewoon een fijn spelletje gespeeld. Ze worden individueel getraind, krijgen individuele aandacht en leren spelenderwijs omgaan met de computer.







- Eenmaal in de maand hebben we gastenvergadering. Hier komen onderwerpen aan bod als: waar wil je op daguitstap, vakantie, hoe was de daguitstap, wil je zaken veranderd zien...  
Er wordt gevraagd naar de mening / ervaring van de gasten. Hiermee wordt dan rekening gehouden bij activiteiten en uitstappen in de toekomst.

### 2.1.7 Seniorenwerking

We zijn met de seniorenwerking gestart op 1 maart 2007.

Deze werking is gegroeid uit de vaststelling dat de geboden zorg niet meer overeenkwam met de zorgvraag van de bewoners. De bewoners hadden nood aan een rustiger werktempo alsook een rustigere sfeer in de leefgroep.

De methodiek van de werking is bewust op 'het respectvol en methodisch begeleiden' van deze bewoners.

De fenomenologische benadering wordt gebruikt als basis.

De doelstelling hiervan is om elke individu een gelukkige, oude dag te bezorgen. Wat wil zeggen dat er zorg op maat wordt aangeboden.

De voorwaarde hiervoor is dat steeds de individuele behoeften van de bewoner centraal staat.

De activiteiten gebeuren op het tempo van de bewoner maar met een zekere mate van stimulatie bv. zeker naar bewegingsactiviteiten toe.

Individuele activiteiten zijn ook mogelijk zoals puzzelen, handwerk,...

De activiteiten die er worden gedaan zijn o.a. desserts maken, soep koken, groenten snijden, broodjes maken, reminiscentie, snoezelen, knutselen, uitstapjes maken,...



### **3. Tehuis niet-werkenden**

#### **3.1 Doel**

Tehuis niet werkenden stelt zich tot doel 16 volwassen personen met een mentale handicap een thuis en zinvolle - huishoudelijke - dag- en avondactiviteiten aan te bieden.

Onder "thuis" verstaan we enerzijds de gezinsondersteunende werking, waar de bewoners in het weekend nog naar huis kunnen gaan. Anderzijds is er de gezinsvervangende werking voor die bewoners die geen thuis meer hebben en waar het tehuis niet-werkenden een nieuwe thuis voor is.

Elke bewoner heeft een begeleider als vertrouwenspersoon. Die noemen we zijn mentor. Hij/zij staat in voor aankopen van kledij, op familiebezoek gaan met de gast, een handlingsplan opstellen in functie van de bewoner,...

Er wordt naar gestreefd iedere bewoner maximale kansen tot zelfontplooiing te bieden door middel van een aangepaste opvang.

Hiermee bedoelen we dat we samen met hen bepaalde zaken, taken gaan doen en niet enkel voor hen. Op die manier krijgen ze de kans om hun zelfontplooiing te optimaliseren. Zo geven we de bewoners een kans om hen zo zelfstandig mogelijk te laten leven in hun huis.

Uitgaande van de aanvaarding van de bewoners zoals zij zijn, met hun specifieke ontwikkelingsmogelijkheden en met hun typische zijnswijze, streven we naar een verbetering of handhaving van hun individueel en sociaal functioneren.

Ons uitgangspunt is dan ook dat tehuis niet-werkenden het huis is van de bewoners. Zij bepalen hoe er geleefd wordt en hoe hun avond en weekend er voor een groot stuk zal uitzien.

#### **3.2 Basisprincipes van de werking van tehuis niet-werkenden**

Tehuis niet-werkenden beoogt door zijn vormgeving, organisatie en werking het algemeen welzijn van de bewoners te verzekeren en hem/haar te begeleiden tot een maximale zelfrealisatie.

Het project...

... is kleinschalig:

door de bouw van 2 woningen waar telkens 7 bewoners kunnen verblijven en 2 bewoners in huis 3, kunnen we de bewoners een gezellige, huiselijke sfeer aanbieden. Op die

manier ervaren ze hoe het is om in een kleinere groep te leven en een beetje tot rust te komen na een dagje "werken" in het dagcentrum of de seniorenwerking.

... is gericht op personalisatie:

er zal maximale aandacht zijn voor de mogelijkheden, beperkingen, behoeften en verlangens van ieder individu.

We houden ook rekening met onze ouderwordende bewoners: we gaan rustmomenten creëren, we gaan datgene proberen te onderhouden wat ze nog kunnen, maar we gaan niet meer teveel ontwikkelingsgericht werken.

We doen dit via bewonersvergaderingen, mentorgesprekken, tevredenheidspeilingen

... is gericht op normalisatie:

het leven van de bewoners wordt op die manier georganiseerd dat het zo dicht mogelijk aansluit bij het gewone, dagdagelijkse leven, bv. iedereen heeft zijn / haar eigen taak in het huishouden.



... is gericht naar integratie:

er wordt naar gestreefd dat iedere bewoner zoveel mogelijk kan deelnemen aan het maatschappelijk leven.

Er worden regelmatig uitstappen gepland zoals naar de film gaan, iets eten of drinken gaan, wandelen,...

... is gericht op emancipatie:

de bewoner inspraak geven in de werking en hem/haar als gelijkwaardig beschouwen.

Dit doen we via bewonersvergaderingen, via een tevredenheidsonderzoek, individuele gesprekken en we komen ook meer te weten via het

handelingsplan. Als de bewoners met een klacht zitten kan daar altijd over gepraat worden, we betrekken hen bij de aankopen, inrichting van het huis,...

### 3.3 Activiteiten tehuis niet-werkenden

We hebben de bewoners de mogelijkheid gegeven om een aantal momenten in tehuis niet-werkenden te blijven en zich nuttig bezig te houden met allerlei huishoudelijke taken. Op die manier dragen zij daadwerkelijk hun steentje bij aan het huishouden.

#### 3.3.1 Was en strijk

Bij deze activiteit helpen enkele bewoners de begeleiders met het oplooien van het wasgoed, alsook met het strijken van keukenhanddoeken, kledij,....

#### 3.3.2 Winkelen



Er wordt twee maal per week gewinkeld samen met enkele bewoners. Dit wordt gedaan bij de handelaars in Diepenbeek.

#### 3.3.3 Poetsen van de kamers

Wekelijks worden de kamers gepoetst. De bewoners helpen hiermee door het uitvoeren van enkele taken o.a. het opruimen van hun kamer, stofvegen, stofzuigen, ... Het personeel houdt een oogje in het zeil en helpt daar waar het nodig is.



#### 3.3.5 Huis, tuin, hobby (H.T.H.)

Het karakter van de activiteit is "alles kan en niets moet". Er worden rustige, ontspannende activiteiten aangeboden.

Het aanbod van huis, tuin, hobby wordt heel ruim gezien zoals bv. naar de markt gaan, bloemetjes planten in de tuin, een taart bakken,...

### *Op vlak van het huishouden:*

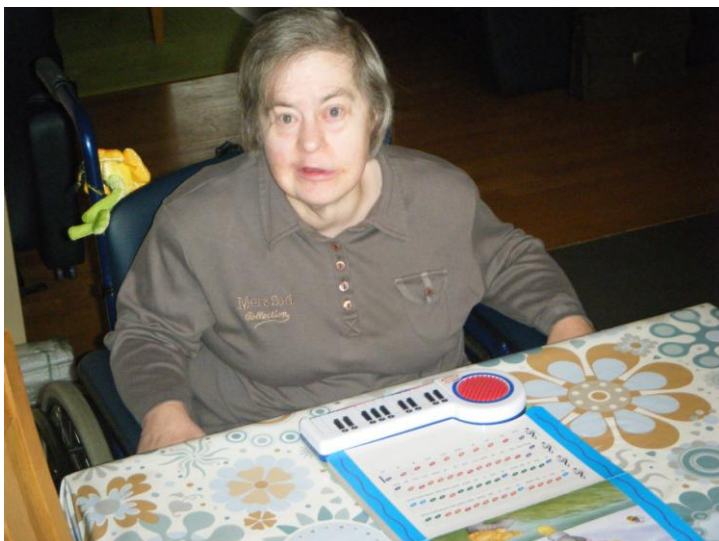
Het huishouden bestaat uit meer dan afwassen en afdrogen alleen. Daarom willen we hen de kans geven om zaken te laten doen die net even anders zijn, zoals een cake of andere lekkernijen bakken, confituur maken, fruitsla maken, ...

Iedere gast heeft een huishoudelijke taak zoals afdrogen, tafel dekken, stofzuigen

### *Op vlak van de tuin:*

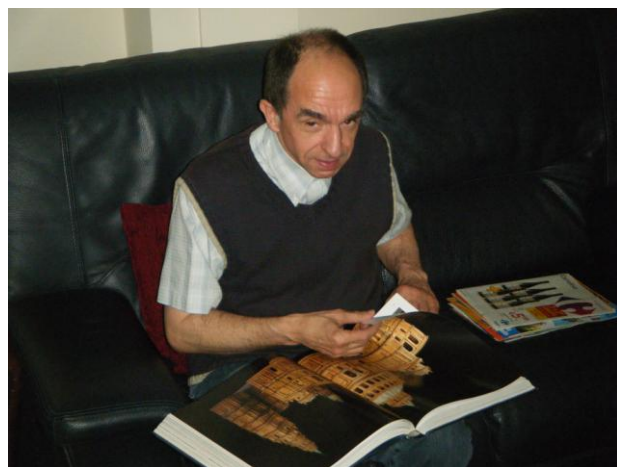
Er zijn bewoners die heel graag in de "tuin" werken. Om tegemoet te komen aan hun wensen organiseren we ook activiteiten specifiek rond het tuingebeuren, zoals naar de markt gaan om planten en bloemen te kopen, bloemen planten en verzorgen, ...

### *Op vlak van hobby:*



Gezelligheid is ook een belangrijk element in onze werking. We bieden de mogelijkheid om hier daadwerkelijk iets mee te doen zoals het zorgen en maken van decoratie om de livings aan te kleden aangepast aan de thema's van het jaar en seizoen, ...

Ook willen we de bewoners bij deze activiteit de kans geven om zich rustig bezig te houden met een hobby zoals bv. naaiwerkje, schilderen, puzzelen,...



#### 4. Beschermd Wonen / DIO (Diensten Inclusieve Ondersteuning)

Begin december 2006 startte er binnen Tandem een afdeling 'beschermd wonen'. Hierin konden gasten terecht die beschikten over een hogere graad van zelfstandigheid. Zo nemen sommige gasten het openbaar vervoer naar Bewel of het dagcentrum, betalen ze zelf hun aankopen, .... Er was slechts enkele uren per dag begeleiding aanwezig. Nachtbegeleiding was er niet doch wel een systeem van permanentie vanuit het tehuis niet-werkenden.

Om te starten, kreeg beschermd wonen een erkenning voor 1 gast. Omdat het niet aangewezen was om te starten met maar 1 gast, werd er voor geopteerd om een tweede gast, buiten de erkenning, mee te laten starten. Beschermd wonen ging dus van start met 2 bewoners en een deeltijdse begeleider. Tandem kocht een woning aan in de Noordenstraat te Diepenbeek. Hierin moesten nog allerlei werken gebeuren om een echte 'thuis' voor onze gasten te creëren.



Buiten de gasten en hun begeleiding woonden er op de bovenverdieping ook enkele studenten aan wie een kamer werd verhuurd. 2007 was een jaar van uitbreiding en vernieuwing. In september werd de erkenning verdubbeld van 1 naar 2. Ook werden er opnieuw de nodige aanpassingen en renovaties uitgevoerd, zowel binnen - als buitenshuis.

In november 2010 maakte beschermd wonen een nieuwe doorstart. Door uitbreidingsmogelijkheden werd het aantal bewoners uitgebreid tot 5. Er werd een tweede deeltijdse begeleider en een vaste nachtbegeleider aangeworven. Deze laatste is tevens ook het diensthoofd van de afdeling. De verhuur van studentenkamers werd in juli reeds beëindigd zodat de bovenverdieping vrijkwam. Hier namen dan 2 bewoners en de nachtbegeleider hun intrek. Het accent van begeleiding ligt voornamelijk in de ochtend en avonduren. Hierbij worden de gasten zo veel mogelijk gestimuleerd tot zelf denken en handelen, in kader van ieders mogelijkheden. Overdag gaan de gasten werken in een dagcentrum of in Bewel. Tijdens de weekends verblijven ze in hun thuissituatie. Op 1 januari 2011 verandert de wettelijke structuur van beschermd wonen naar DIO (Diensten Inclusieve Ondersteuning), een pilootproject vanuit de overheid. Naast een aparte financieringsstructuur komt het accent van begeleiding in DIO nog meer te liggen op inclusie en stimulering van een zo hoog mogelijke zelfstandigheid.

## 5 Nawoord

Vzw Tandem is een kleinschalige, maar bruisende organisatie! De opvang van de gebruikers wordt sterk geïndividualiseerd in een zorg op maat, zonder daarbij het groepsgebeuren te vergeten. In de woonvorm tracht men een zo huiselijk mogelijke sfeer te creëren. Het dagcentrum wil een zo ruim mogelijk activiteiten aanbod uitwerken.

Dienst Inclusieve Ondersteuning / Beschermd wonen biedt een woonalternatief voor onze meer zelfstandige gasten.

Er wordt hard gewerkt in Tandem en hiervan wil deze brochure ook een neerslag zijn. Dit is uiteraard maar een momentopname, zodat rekening houdend met de dynamiek van Tandem een herwerkte versie van deze brochure zich wel vlog zal aankondigen.

Dank u aan allen die op een positieve manier Tandem doen bloeien.

Guido Deflem  
Directeur Tandem vzw  
November 2011





## 6 Onze gegevens

**Tandem vzw**  
O.L.Vrouwstraat 18  
3590 Diepenbeek

Telefoon dagcentrum: 011 29 98 70  
Telefoon tehuis niet-werkenden: 011 29 98 73  
Fax: 011 29 98 77

e-mail: [administratie@tandemvzw.be](mailto:administratie@tandemvzw.be)  
website: [www.tandemvzw.be](http://www.tandemvzw.be)

### **Dienst Inclusieve Ondersteuning**

Noordenstraat 22  
3590 Diepenbeek

Telefoon: 011 72 78 26  
GSM: 0478 49 11 75

Belastingaftrekbare giften: rek.nr. BE 53745106611153

